

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	درآمد مترجم
۳	پیشگفتار
۵	فصل اول: آشنایی با عدالت کیفری
۶	اهداف عدالت کیفری
۷	مجازات و پیشگیری از جرم
۱۰	اصول مبنایی عدالت کیفری
۱۱	مدل‌های نظام عدالت کیفری
۱۳	مؤلفه‌های عدالت کیفری
۱۴	افکار عمومی
۱۵	محدودیت‌های قدرت نظام عدالت کیفری
۱۷	صلاح‌دید در تصمیم‌گیری عدالت کیفری
۱۷	محدودیت‌های اثربخشی عدالت کیفری
۲۰	بی‌عدالتی کیفری
۲۲	فصل دوم: در میانه جرم و دادگاه
۲۲	پلیس دولتی در برابر پلیس خصوصی
۲۷	«پنجره‌های شکسته» را تعمیر کنید!
۲۸	اختیارات افزایش یافته پلیس
۳۰	واکنش به جرم بدون ارجاع به دادگاه
۳۱	جزای نقدی در محل
۳۲	اخطارهای رسمی
۳۳	آزادی متهم به قید وثیقه
۳۴	مثبت کاذب و منفی کاذب
۳۵	فرازونشیب پیش از محاکمه
۳۶	متهم کردن یا نکردن

صفحه	عنوان
۳۷	مذاکره بر سر عدالت: بیایید معامله کنیم
۳۹	تخفیف مجازات در ازای قبول مجرمیت
۴۰	پیشنهادی با زمان محدود
فصل سوم: در دادگاه و محاکمه	
۴۳	دادستان‌ها و قضات: انتخابی یا انتصابی؟
۴۴	قضات و هیئت منصفه
۴۶	هیئت منصفه
۵۲	دادگاه‌های تخصصی: متناسب‌سازی نظام عدالت کیفری با مجرمان
۵۴	دادگاه‌های اطفال و نوجوانان
۵۶	محکومیت بی‌گناهان: ناکارآمدی نظام عدالت کیفری
فصل چهارم: مجازات: چرایی و چگونگی	
۶۰	اهداف کیفردهی
۶۱	بازپروری
۶۵	اهداف کیفردهی در عمل
۶۶	ناهماهنگی در کیفردهی
۶۷	کیفردهی دادگاه
۶۸	رهنمودهای کیفردهی برای دادگاه‌ها
۶۹	عوامل مخففه و مشدده در تعیین کیفر
۷۱	گزینه‌های اصلی کیفردهی
۷۳	نوسان نرخ حبس در سطح بین‌المللی
۷۴	مجازات‌های مالی
۷۵	مجازات‌های اجتماع‌محور
۷۶	نظارت بر مجرمان در جامعه
۷۸	مجازات اجتماعی یا حبس: کدام اثربخش‌تر است؟
۸۰	شما قاضی شوید
۸۱	
فصل پنجم: درون و بیرون زندان	
۸۲	وضعیت امروزی زندان‌ها
۸۲	نیم‌رخ جمعیت کیفری زندان
۸۶	زنان و کودکان در زندان
۸۷	

صفحه	عنوان
۸۸	محکومان به حبس ابد
۹۰	جرایم منتهی به حبس
۹۱	دردسر تکراری: دوباره تو!
۹۲	چرا زندان منجر به بازپروری نمی‌شود؟
۹۴	حرف آخر در مورد زندان
۹۵	آزادی از زندان
۹۶	آزادی مشروط
۹۷	علیه آزادی مشروط
۹۸	فواید آزادی مشروط
۱۰۱	تأثیر اطلاعات بر نگرش عمومی
۱۰۲	حبس خانگی: زندان مجازی
۱۰۳	زندگی در زندان مجازی
۱۰۴	زندگی پس از آزادی
۱۰۵	رهایی از گذشته مجرمانه
۱۰۷	فصل ششم: شنیدن صدای بزه‌دیدگان
۱۰۷	در جستجوی نقش بزه‌دیده
۱۱۰	طبقه‌بندی بزه‌دیدگان
۱۱۳	بزه‌دیده مشارکت‌گر
۱۱۴	اظهاریه بزه‌دیده درباره اثر جرم
۱۱۵	آیا اظهاریه بزه‌دیده درباره اثر جرم، مفید است؟
۱۱۷	توصیه‌های بزه‌دیدگان در مرحله تعیین کیفر و آزادی مشروط
۱۲۰	فصل هفتم: آینده عدالت کیفری
۱۲۵	ضمیمه
۱۲۵	گزیده‌ای از حکم دادگاه تجدیدنظر
۱۲۷	تفسیر رأی
۱۲۸	منابعی برای مطالعه بیشتر
۱۳۱	کتاب‌نامه
۱۴۲	نمایه

درآمد مترجم

عدالت کیفری یکی از حوزه‌های مهم علوم جنایی تجربی است؛ حوزه‌ای که اتفاقاً در بحث‌های علوم جنایی در ایران درباره آن کمتر تأملات نظری و پژوهش‌های تجربی صورت گرفته است. در این کتاب، مفهوم عدالت کیفری نه از بعد فلسفی و هستی‌شناختی (آنتولوژیک) بلکه از حیث جامعه‌شناسی کیفری بررسی می‌شود. حوزه عدالت کیفری بر آسیب‌شناسی فرایندهای نظام عدالت کیفری، از وقوع جرم تا اجرای کیفر و پیامدهای پس از آن و همچنین کنشگران و نهادهای کیفری از جمله پلیس، دادستان، دادگاه‌ها، زندان‌ها، نهادهای تعیین کیفر و اجرای مجازات متمرکز است. علاوه بر این، موضوعاتی مانند بزه‌دیده و نقش آن در فرایند کیفری، صلاح‌دید قضایی، الگوهای رسیدگی‌های کیفری و کیفردهی، محکومیت‌های نادرست در فرایند کیفری و بسیاری دیگر از موضوعاتی از این دست، در حوزه عدالت کیفری بررسی می‌شود.

کتاب حاضر از مجموعه کتاب‌های انتشارات آکسفورد با عنوان «درآمدی بسیار کوتاه» است. در این مجموعه، نویسندگان شاخصی درباره موضوعات متنوعی در حوزه‌های علوم انسانی و اجتماعی قلم زده‌اند. چند جلد از این مجموعه نیز درباره موضوعات علوم جنایی است که کتاب پیش رو یکی از آن‌هاست.

نویسنده کتاب، آقای جُولین رابرتس، از متخصصان سرشناس حوزه عدالت کیفری و به ویژه حوزه کیفردهی در انگلستان است که در این خصوص تجربه‌های نظری و کاربردی گسترده‌ای دارد. وی در فاصله سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸ عضو «شورای کیفردهی انگلستان و ولز» بوده است. همچنین در حال حاضر دستیار سردبیر *مجله اروپایی جرم‌شناسی*^۱ است. حوزه اصلی فعالیت وی عدالت کیفری و موضوع کیفردهی است و در این رابطه هشت کتاب به رشته تحریر درآورده است که جدیدترین آن با همکاری مشترک ریچارد فریز با عنوان *سزای گذشته را دیدن*^۲ است که در انتشارات آکسفورد چاپ شده است. همچنین ایشان استاد مدعو

---

1. *European Journal of Criminology*
2. Richard Frase, *Paying for the Past*

مراکزی از جمله دانشکده حقوق دانشگاه مینه‌سوتا، برنامه حقوق عمومی اروپایی دانشگاه آتن، مؤسسه جرم‌شناسی دانشگاه کمبریج، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد بروکسل، دانشکده حقوق کالج سلطنتی لندن و دانشکده حقوق دانشگاه کاتولیک لیون فرانسه نیز بوده است. وی مسئول «پروژه پیشینه کیفری»^۱ در مؤسسه روبینا در دانشکده حقوق دانشگاه مینه‌سوتا است. در این پروژه چندساله، در خصوص استفاده از محکومیت‌های پیشین در رهنمودهای کیفردهی امریکا پژوهش می‌شود. دستاوردهای این پروژه به زودی در قالب کتابی با همکاری ریچارد فریز در انتشارات آکسفورد به چاپ خواهد رسید. وی پروژه بین‌المللی دیگری نیز در خصوص مجرمان محکوم به جرایم متعدد به انجام رسانده است که منجر به چاپ مجموعه مقالاتی در سال ۲۰۱۷ در نشر آکسفورد شده است. این مجموعه مقالات با عنوان *بیش از یک جرم: کیفردهی مجرمان محکوم به جرایم متعدد*^۲ با همکاری جسپر ری‌برگ و جان دو کی‌جسر چاپ شده است. آخرین پروژه بین‌المللی ایشان نیز در قالب کتابی با عنوان *کیفردهی پیش‌بینی‌پذیر*^۳ در سال ۲۰۱۹ در انتشارات هارت و آکسفورد به چاپ رسیده است.

این کتاب را می‌توان در دوره‌های تحصیلات تکمیلی رشته حقوق کیفری و جرم‌شناسی و به عنوان منبعی برای درس «جامعه‌شناسی کیفری» استفاده کرد. همچنین این کتاب برای دانشجویان دوره کارشناسی حقوق و به ویژه در درس «کلیات حقوق جزا»، که اخیراً در بازنگری سرفصل رشته حقوق به مجموعه دروس این رشته اضافه شده، مفید است؛ زیرا آشنایی با مفاهیم، مسئله‌ها و چالش‌های موجود در فرایند کیفری برای دانشجویان دوره کارشناسی، به ویژه پیش از شروع درس‌های فنی حقوق کیفری، از جمله حقوق کیفری عمومی یا آیین دادرسی کیفری، مناسب است. کتاب هرچند مختصر اما به واقع بسیار غنی و سرشار از ایده‌های کلیدی است که می‌تواند در انتخاب موضوع پایان‌نامه یا رساله دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی راهگشا باشد.

1. Criminal History Project, Robina Institute

2. Julian Roberts, Jesper Ryberg and Jan de Keijser (2018), *More than a Single Crime: Sentencing Offenders Convicted of Multiple Offences*, Oxford University Press.

3. Jan W de Keijser, Julian V Roberts, Jesper Ryberg (2019), *Predictive Sentencing: Normative and Empirical Perspectives*, Hart Publishing.

پیشگفتار

نوشتن «درآمدی بسیار کوتاه» برای دانشگاہیان که به مجلدهای نسبتاً مجللِ صدہزار واژه‌ای عادت دارند و قادرند قضاوت‌هایشان را همراه با صفحاتی مملو از پاورقی‌ها توصیف (و تدقیق) کنند، بسیار چالش‌برانگیز است. مجلد مربوط به عدالت کیفری به طور ویژه دشوار است؛ زیرا نظریه، ساختار و رویه در عدالت کیفری در سراسر جهان و در نظام کامن‌لا و نظام حقوقِ نوشته بسیار متشتت و پراکنده است. حتی در درون نظام کامن‌لا نیز عدالت کیفری، برای مثال در مقام مقایسه بین کالیفرنیا و کاردیف، بسیار متفاوت است. علاوه بر این، پژوهش در عدالت کیفری با ایدئولوژی و پندار ممزوج شده است. بسیاری از پژوهشگران دربارهٔ موضوعاتی چون مجازاتِ مرگ یا نقش بزه‌دیده دیدگاه‌های قطعی دارند. این ناهماهنگی دو علت دارد: محدودیت‌های پژوهش در عدالت کیفری و سیاست‌زده بودن ماهیت این موضوع. پژوهش تجربی نتوانسته است به بسیاری از پرسش‌های مهم در حوزهٔ عدالت کیفری پاسخ‌های مشخصی بدهد؛ هرچند شواهد و مدارک در این خصوص در حال افزایش است. می‌توانیم در خصوص اینکه چه چیزی مؤثر است و اینکه مشکلات و راه‌حل‌ها چیستند، نتیجه‌گیری‌های به نحو معقول مطمئن ارائه دهیم. در خصوص موضوع‌های مناقشه‌آمیز تلاش کرده‌ام تا مواضع اجماعی را منعکس کنم و آخرین یافته‌های پژوهشی را مدنظر قرار دهم. با توجه به تعدد ارکان و مراحل عدالت کیفری، مجبور بوده‌ام که گزینشی عمل کنم؛ زیرا در هر فصل خاص فقط می‌توان دربارهٔ تعداد محدودی از موضوعات بحث کرد. در هر جایی که به آمار اشاره کرده‌ام، از میان چندین کشور، از کشور خاصی شاهد مثال آورده‌ام. گاه به سیاست‌ها و رویه‌های نظام عدالت کیفری و میزان تعارضشان با افکار عمومی اشاره کرده‌ام و گاه به حوزه‌هایی پرداخته‌ام که ذهنیت‌های عمومی از عدالت کیفری به شدت از واقعیت دور می‌شود. هدف من در این کتاب، معرفی ارکان کلیدی نظام عدالت کیفری به خوانندگان است. هرچند بهترین مقدمه بر عدالت کیفری، حضور در یک دادگاه کیفری شلوغ و تماشای نمایش در حال اجراست.